

Investeringsprocess Region Gotland

Fastställt av regionfullmäktige
Framtagen av regionstyrelseförvaltningen
Datum 2018-11-19
Gäller 2018-2022
Ärendenr RS 2018/417
Version 2.0

Investeringsprocess Region Gotland

Innehåll

Syfte och omfattning	3
Definition av investering	3
Kategorisering av investeringar	3
Roller och ansvar	4
Nämnd/förvaltning	4
Tekniska nämnden	4
Regionstyrelseförvaltningen	4
Ekonomidirektör	4
Lokalförsörjningsstrateg	4
Kvalitets- och digitaliseringsdirektör	5
Regionstyrelsen/regionfullmäktige	5
Investeringsprocess	5
Sammanställning av budgetprocessen för investeringar	6
Finansiering av investeringar	6
Ekonomisk hantering	7
Budget	7
Kompletteringsbudget	7
Tilläggsanslag	7
Investeringsbidrag	7
Slutredovisning	7
Kapitalkostnader	8
Redovisning	8

Syfte och omfattning

Syftet med detta dokument är att ange vilka riktlinjer som gäller avseende investeringsprocessen i Region Gotland.

Definition av investering

En investering är en anskaffning (inköp eller uppförande) av en materiell eller immateriell anläggningstillgång. Med materiell anläggningstillgång avses en fysisk tillgång som regionen har kontroll över och som ger ekonomiska fördelar eller servicepotential i framtiden. Exempel på materiella anläggningstillgångar är fastigheter, tekniska anläggningar, maskiner och inventarier. Med immateriella anläggningar avses identifierbara icke fysiska tillgångar. En immateriell tillgång är en resurs över vilken regionen har kontroll vilket innebär förmodligen att säkerställa att framtida ekonomiska fördelar kommer regionen till del. Exempel på immateriella anläggningstillgångar är licenser i IT-system.

För att ett inköp ska klassificeras som investering krävs att följande tre kriterier är uppfyllda:

1. Anläggningstillgången är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav.
2. Anläggningstillgången ska ha en bedömd livslängd på minst tre år
3. Värdet på anläggningstillgången är minst ett prisbasbelopp.

Vid inköp av en tillgång som inte uppfyller kriterierna för att vara en investering skall inköpet istället redovisas som en driftkostnad.

Kategorisering av investeringar

Investeringar kan delas in i olika kategorier utifrån objekt, men även utifrån hur de finansieras. I Region Gotland delas investeringar in i följande kategorier.

1. Investeringar inom skattefinansierad verksamhet:
 - Byggnader och fastigheter
 - Infrastruktur
 - Maskiner och inventarier
 - Hamnar (till del)
 - IT
2. Investeringar inom avgiftsfinansierad verksamhet:
 - Vatten och avlopp
 - Avfall
 - Hamnar (till del)
3. Investeringar för exploatering

Region Gotland har beslutat att löpande investeringar som avser inventarier och andra mindre investeringar i varje nämnd hanteras via en fastslagen investeringspott som inte justeras mellan åren.

Roller och ansvar

Nämnd/förvaltning

Ansvarar för att bereda väl grundade investeringsunderlag. Vid behov ska dessa vara avstämde med teknikförvaltningens projekt- och/eller fastighetsförvaltningsavdelning.

Investeringarna ska vara prioriterade och förslag till hur driftkostnaderna finansieras ska finnas. Investeringsförslagen ska beslutas av nämnd innan de förs vidare i beslutsprocessen. Nämnden beslutar om hur den fastställda investeringspotten ska hanteras inom nämndens ansvarsområde, det vill säga vilken instans som beslutar om objektsfördelning.

Tar fram underlag för överflyttning av ej använda investeringsmedel till kommande år (kompletteringsbudget) enligt anvisningar. Förslag till kompletteringsbudget ska beslutas av nämnd innan de förs vidare i beslutsprocessen. Eventuella kvarvarande medel av den fastställda investeringspotten får inte ingå i kompletteringsbudgeten.

Ansvarar för att ta fram underlag för tilläggsanslag/omdisponeringar och förslag till hur dessa ska finansieras. Förslagen ska beslutas av nämnd innan de förs vidare i beslutsprocessen.

Tekniska nämnden

Har ett särskilt ansvar då nämnden utför en stor del av övriga nämnders investeringsprojekt.

Medel för andra nämnders investeringsprojekt förs över till tekniska nämnden då överenskommelse gjorts om utförande. Efter påskriften överenskommelse och överföring av medel ansvarar tekniska nämnden för att föra över återstående medel i kompletteringsbudget och i förekommande fall äska om tilläggsanslag/omdisponering. Det är också tekniska nämnden som i förekommande fall begär finansiellt igångsättningstillstånd.

Regionstyrelseförvaltningen

Ansvarar för att ge ut tidplan och anvisningar i god tid. Sammanställer alla underlag och stämmer av med förvaltningarna. Tar fram underlag till budgetberedningen för beslut.

Ansvarar för att sammanställa förslag till kompletteringsbudget och bereda för beslut i regionstyrelsen/regionfullmäktige.

Ansvarar för att bereda förslag till tilläggsanslag/omdisponeringar till regionstyrelsen/regionfullmäktige.

Ekonomidirektör

Ansvarar för regionens övergripande budgetprocess.

Har enligt regionstyrelsens delegationsordning delegation på att godkänna finansiella igångsättningstillstånd för byggnads- och anläggningsprojekt överstigande 3 mnkr.

Lokalförsörjningsstrateg

Ansvarar för regionens långsiktiga lokalförsörjningsstrategi och samordning av investeringsbehov kopplade till området inför budgetprocessen.

Kvalitets- och digitaliseringsdirektör

Ansvarar för regionens långsiktiga digitaliseringsstrategi och IT-relaterade investeringar samt samordning av behov inför budgetprocessen.

Regionstyrelsen/regionfullmäktige

Bereder och beslutar om tvåårig investeringsbudget samt investeringsplan för ytterligare tre år.

Bereder och beslutar om kompletteringsbudget.

Bereder och beslutar om tilläggsanslag/omdisponeringar.

Investeringsprocess

Beredningsprocess för investeringsbudget och driftbudget är separata.

Alla större investeringar de kommande åren ska ha underlag i form av förstudie eller annan faktainsamling. Denna ska innehålla en konsekvensbeskrivning avseende driftkonsekvenser, alternativkostnader, nyttan av investeringen samt påverkan på verksamheten. Den ska också ge en säker bild av utgifterna. Utgifterna ska vara uppdelade årsvis för den period under vilken investeringen beräknas utföras.

Investeringsbehov längre fram i tiden ska signaleras i planen. En säker bild av utgifterna kan vara svår, men en uppskattning ska göras som sedan justeras ju närmare i tid som behovet kommer.

Alla större investeringar som involverar teknikförvaltningen ska stämmas av med denna inför budgetäskande. Detta för att få en bättre planering av de interna resurserna.

Större investeringar som sträcker sig över flera år ska berörd nämnd årligen se över och vid behov justera. Om investeringen är överlämnad till tekniska nämnden är också detta uppdrag överlämnat. Dock ska översynen stämmas av med beställande nämnd. Stora kostnadsökningar som orsakas av t ex konjunkturläget kan vara svåra att förutse, men ska ändå försöka påvisas så snart som möjligt.

Lokal- och fastighetsinvesteringar ska samordnas för att kunna prioriteras och planläggas utifrån en realistisk tidplan. Ansvar för samordningen ska ligga på regionstyrelsen men i nära samarbete med främst tekniska nämnden samt övriga nämnder med lokalbehov. Även IT-investeringar ska samordnas med ansvaret hos regionstyrelsen i nära samarbete med övriga nämnder.

Överflyttning av budgetmedel till tekniska nämnden för utförande ska ske först då projektet beräknas starta och överenskommelse finns. Efter överflyttning av budgetmedel ansvarar tekniska nämnden för att eventuellt begära tilläggsanslag och flytta med medel i kompletteringsbudgeten. Innan dess ligger ansvaret på den nämnd där budgetmedlen finns.

Sammanställning av budgetprocessen för investeringar

Tid	Händelse
Oktober/november	Koncernledningsgruppen ser över regionens investeringsbehov 10 år framåt för att ge förvaltningarna en gemensam bild inför arbetet med nämndernas investeringsplaner.
Februari	Nämnderna tar beslut om investeringsplan för de kommande fem åren. Investeringsplanen ska innehålla driftekonomiska konsekvenser samt ska kopplas ihop med pågående projekt och eventuell kompletteringsbudget för året. Beslutet ska ligga som grund för diskussion på dialogmöten.
Februari	Koncernledningsgruppen går igenom investeringsplanen totalt. Investeringsplanen ska kopplas till regionens långsiktiga strategier och mål.
April	Dialogmöten förs med varje nämnd/förvaltning där bland annat investeringsplanerna behandlas.
April	Inför sammanställningen av beredningsunderlag bereder regionstyrelseförvaltningen investeringsförslagen tillsammans med de förvaltningar som har betydande investeringsbehov de kommande åren
Maj	Budgetberedning
Juni	Beslut i regionfullmäktige om 2-årig investeringsbudget samt plan för kommande 3 år
November	Slutligt beslut om strategisk plan och budget kommande år

Finansiering av investeringar

Investeringar finansieras i första hand genom det utrymme som skapas av årets resultat, avskrivningar, avsättningar, investeringsbidrag och försäljningsinkomster. I andra hand sker finansiering med lån.

Målet är att investeringarna i den skattefinansierade verksamheten till fullo ska finansieras med egna medel. Investeringar i den avgiftsfinansierade verksamheten kan finansieras med extern upplåning då de ökade drift- och kapitalkostnaderna kan tas ut via avgifter som inte belastar de skattefinansierade verksamheterna.

Investeringar påverkar driftkostnaderna. Dessa kan bestå av kapitalkostnader i form av avskrivningskostnader och internränta. De kan också skapa behov av ökad eller minskad bemanning samt påverka andra kringkostnader såsom el, vatten, värme etc.

I underlaget till beslut om investeringar ska nämnden beskriva hur utökade driftkostnader ska finansieras.

Ekonomisk hantering

Budget

Investeringsbudgeten beslutas för fem år. De första två åren är budget och kommande tre år är plan. Budgeten beslutas på projektnivå, varav den fastställda potten är ett projekt. Beslut om omprioritering mellan projekt sker i regionfullmäktige om inte annat är beslutat.

Kompletteringsbudget

Då investeringsprojekt ofta löper över flera år behöver icke utnyttjade medel föras över mellan åren. I samband med översynen av kompletteringsbudget ska projekt som inte är påbörjade prövas om de verkligen ska överflyttas. Om ingen plan finns kommande år för start av projekten ska dessa tas bort ur investeringsbudgeten och nämnden får återkomma om behov uppstår framåt. Investeringspotten får inte flyttas med i kompletteringsbudget.

Färdiga projekt som inte är slutredovisade ska flyttas med till kommande år. Om budgeten har varit otillräcklig och anslagsunderskott har uppstått ska detta tydligt framgå vid beslut om kompletteringsbudget. Kompletteringsbudget ska alltid vara bruttobudget.

Tilläggsanslag

Tilläggsanslag ska äskas om investeringsutgiften beräknas bli högre än budget, dock ska möjligheten för omfördelning av medel från andra projekt alltid prövas innan.

Investeringar som till del finansieras av andra inkomster ska alltid bruttobudgeteras, se investeringsbidrag nedan. Budgetanslag för bruttofinansiering ska äskas i särskild ordning.

Investeringsbidrag

Investeringsbidrag ska redovisas som en förutbetalad intäkt och ska intäktsföras under hela avskrivningstiden. Investeringar ska därför aldrig nettobudgeteras.

Slutredovisning

Stora investeringsprojekt i byggnader, vatten- och avloppsanläggningar samt hamnar ska slutrapporteras senast 12 månader efter färdigställande. Med färdigställande avses att tillgången tagits i bruk och att alla investeringsutgifter redovisats. Slutrapport sker ofta innan garantitiden gått ut eftersom denna kan sträcka sig flera år framåt efter avslutad investering. Slutrapport ska göras enligt regionens projektmodell. Rapporten ska innehålla en beskrivning av genomfört investeringsprojekt samt en ekonomisk slutredovisning med information om eventuellt anslagsöverskott eller -underskott.

- Investeringsprojekt med bruttoutgift mellan 5 och 10 mnkr ska slutredovisas till nämnden.
- Investeringsprojekt med bruttoutgift mellan 10 och 20 mnkr ska slutredovisas till regionstyrelsen.
- Investeringsprojekt med bruttoutgift över 20 mnkr ska slutredovisas till regionfullmäktige.

Kapitalkostnader

Kapitalkostnaderna består av avskrivningskostnad och räntekostnader kopplade till beslutad internränta.

Alla investeringar inom anslagsfinansierad verksamhet ska rymmas inom den kapitalkostnadsbudget som finns för nämnden. Budgetnivån är enligt beslut i regionfullmäktige. Förändring av nivån ska ske i samband med beslut om förändrad internräntenivå. Nämnden kan besluta om förändring av budget, men kompensation får inte begäras med anledning av att budgetutrymmet använts till att täcka andra driftkostnader i verksamheten.

Åter-/reinvesteringar ska finansieras inom budgeterat utrymme. Kapitalkostnadsutrymme för anslagsfinansierad verksamhet kan äskas i samband med nyinvestering i särskilda fall såsom stora nyinvesteringar i verksamheten på grund av förändrade behov eller andra särskilda förutsättningar.

Beslut om förändrad budget för kapitalkostnad enligt ovan ska tas i samband med beslut om investeringsbudget.

Redovisning

Särskilda riktlinjer för investeringsredovisning och exploateringsredovisning finns.